

Gebruiksbesluit

Afstemming Gebruiksbesluit met milieuregelgeving

Op grond van de Woningwet moeten gemeenten in hun bouwverordening voorschriften geven over het gebruik van bouwwerken, open erven en terreinen. In het kader van de modernisering van de VROM-regelgeving zijn die voorschriften vanaf 1 november 2008 landelijk geüniformeerd voor zover zij de brandveiligheid betreffen. De voorschriften van dat Besluit brandveilig gebruik bouwwerken (Gebruiksbesluit) zijn zoveel mogelijk afgestemd met de milieuregelgeving, waaronder het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit).

Het Gebruiksbesluit

Op grond van de Woningwet moet elke gemeente een bouwverordening vaststellen en moeten daarin voorschriften zijn opgenomen over het brandveilig gebruik van bouwwerken en over het gebruik van open erven en terreinen. Ter bevordering van de eenheid in de bouwverordeningen kunnen bij algemene maatregel van bestuur regels worden gegeven over de inhoud van die voorschriften van de bouwverordening. Van deze mogelijkheid is met het Gebruiksbesluit gebruik gemaakt om de voorschriften over het brandveilig gebruik van bouwwerken en over de brandveilige opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen op open erven en terreinen landelijk te uniformeren. De gemeenteraad moet de voorschriften van de bouwverordening binnen een jaar na inwerkingtreding van het Gebruiksbesluit in overeenstemming met dat besluit brengen. Zolang dat niet is gebeurd, gelden de voorschriften van het Gebruiksbesluit rechtstreeks. In dat geval moeten de voorschriften van het Gebruiksbesluit worden toegepast en moeten de betreffende voorschriften van de bouwverordening buiten toepassing blijven.

Opslag van brand- en milieugevaarlijke stoffen

Zowel in de milieuregelgeving als in de gemeentelijke bouwverordeningen waren voorschriften opgenomen over de opslag van brandgevaarlijke stoffen, dat wil zeggen vaste stoffen, vloeistoffen en gassen die brandbaar of brandbevorderend zijn of bij brand gevaar opleveren. In het kader van de modernisering

van de VROM-regelgeving is gekozen voor een helderder domeinafbakening tussen de bouw- en de milieuvorschriften. Hierbij is de ondergrens van belang waarmee in het Inrichtingen- en vergunningbesluit milieubeheer (Ivb) is aangegeven welke hoeveelheden van welke stoffen onder de reikwijdte van dat besluit vallen. In het Gebruiksbesluit is aangesloten bij de systematiek en terminologie van het Ivb. Met uitzondering van enkele algemene bouwvoorschriften, behoort het geven van voorschriften over de opslag van stoffen die zowel brand- als milieugevaarlijk zijn voortaan vanaf de zogenoemde Ivb-grens uitsluitend tot het domein van de milieuregelgeving*. Het geven van voorschriften over de opslag van dergelijke stoffen tot die Ivb-grens behoort voortaan uitsluitend tot het domein van de bouwregelgeving. Het geven van voorschriften over bedrijfsmatige opslag van stoffen die zowel brand- als milieugevaarlijk zijn, geschiedt voortaan dus alleen nog in voorschriften die zijn gebaseerd op de Wet milieubeheer, zoals het Activiteitenbesluit milieubeheer en milieuvergunningen. De bouwregelgeving beperkt zich tot huishoudelijke opslag van die stoffen, dat wil zeggen kleinere hoeveelheden die – rekening houdend met de gevaarsaspecten van die stoffen – voor de goede bedrijfsvoering als werkvoorraad mogen worden beschouwd. Dat is in het Gebruiksbesluit uitgewerkt in een verbod op het aanwezig hebben van zulke stoffen in combinatie met uitzonderingen op dat verbod, waarbij per soort stof en verpakkingsgroep is aangegeven welke hoeveelheid is toegestaan.

Geen gebruiksvergunningplicht meer voor bedrijfsmatige opslag brandgevaarlijke stoffen

Op grond van de gemeentelijke bouwverordeningen was het verboden zonder gebruiksvergunning van burgemeester en wethouders een bouwwerk in gebruik te hebben of te houden wanneer daarin bedrijfsmatig brandgevaarlijke stoffen worden opgeslagen. Omdat door de milieuregelgeving al is gewaarborgd dat de bedrijfsmatige opslag van brandgevaarlijke milieugevaarlijke stoffen voldoende brandveilig plaatsvindt, ontbreekt naar huidig inzicht de noodzaak om via een gebruiksvergunning nog aanvullende voorschriften voor die opslag te geven. Vooruitlopend op de inwerkingtreding van het Gebruiksbesluit heeft de VNG de gebruiksvergunningplicht voor die categorie dan ook uit de model-Bouwverordening geschrapt (¹¹⁶serie Mbv-wijzigingen van 5 september 2006). Die categorie is ook in het Gebruiksbesluit niet meer gebruiksvergunningplichtig.

Opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen

Tot 1 november 2008 bevatte het Activiteitenbesluit milieubeheer voorschriften over de opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen zoals hout, rubber banden en kunststoffen. In het kader van

de modernisering van de VROM-regelgeving zijn die voorschriften naar het Gebruiksbesluit overgeheveld omdat het brandbaar zijn van een stof naar huidig inzicht niet meer als direct milieurisico wordt gezien. Doel van de voorschriften is om de brandveiligheid van belendingen te waarborgen. In het Gebruiksbesluit is een algemene functionele eis voor de opslag van de betreffende stoffen opgenomen, die inhoudt dat die opslag zodanig moet geschieden dat geen onveilige situatie ontstaat voor percelen die zijn gelegen naast het perceel waar de opslag plaatsvindt. Degene die voor de opslag verantwoordelijk is, zal zo nodig ten genoegen van burgemeester en wethouders aannemelijk moeten maken dat de opslag voldoende veilig plaatsvindt. Die eis geldt zowel bij opslag in een gebouw als bij opslag buiten een gebouw, bijvoorbeeld onder een overkapping of op een open erf of terrein. Voor de opslag van hout buiten een gebouw zijn in het Gebruiksbesluit tevens prestatie-eisen opgenomen. Wanneer aan die prestatie-eisen wordt voldaan, wordt tevens aan de algemene functionele eis voldaan. Het geven van zulke prestatie-eisen voor de buitenopslag van andere brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen (rubber banden; kunststoffen) is nog niet mogelijk omdat daarvoor vooralsnog geen bepalingsmethode beschikbaar is. NEN beziet op dit moment of de bepalingsmethode voor voldoende brandveilige houtopslag in een NEN-norm kan worden ondergebracht alsmede of die norm dan tevens van toepassing kan gaan zijn voor de buitenopslag van bedoelde andere stoffen.

Mobiele brandblusapparaten

Tot 1 januari 2008 waren in amvb's ex artikel 8.40 van de Wet milieubeheer voorschriften opgenomen over de aanwezigheid, de controle en het onderhoud van mobiele brandblustoestellen. In de gemeentelijke bouwverordeningen waren ook voorschriften over controle en onderhoud van dergelijke toestellen opgenomen. In het kader van de modernisering van de VROM-regelgeving zijn dergelijke voorschriften niet meer in het Activiteitenbesluit milieubeheer maar uitsluitend in het Gebruiksbesluit opgenomen. Daarbij is de verplichte frequentie voor controle en onderhoud van deze toestellen verlaagd van ten minste éénmaal per jaar naar ten minste éénmaal per twee jaar.

Milieuzorgplicht

De nieuwe domeinafbakening tussen de bouw- en de milieuregelgeving betekent niet dat men voortaan bij de toepassing van de bouwregelgeving (zoals het Gebruiksbesluit) geen rekening meer hoeft te houden met eventuele nadelige gevolgen voor het milieu. De milieuzorgplicht (artikel 1.1a Wet milieubeheer) blijft namelijk ook na de inwerkingtreding van het Gebruiksbesluit van toepassing. Dit betekent dat men bijvoorbeeld bij de opslag van brandbare niet-milieugevaarlijke stoffen zoals hout, rubber banden en kunststoffen ook na 1 november 2008 voldoende zorg voor het milieu in acht moet nemen.

* De bouwregelgeving bevat een aantal algemene brandveiligheidsvoorschriften die ook voor de brandveilige opslag van de hier bedoelde stoffen van belang zijn. Een voorbeeld hiervan zijn de bouwtechnische voorschriften van het bouwbesluit 2003 over brandcompartimentering en vluchtroutes. Die algemene voorschriften zullen in de toekomst ook op de opslag van de betreffende stoffen van toepassing blijven.